

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1959/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-387/24-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Noutonice
Sídlo	Noutonice 7, 252 64 Lichoceves
E-mail	skola@zsamsnoutonice.cz
IČO	71 294 317
Identifikátor	691 011 001
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Mgr. Jaromír Vadinský
Zřizovatel	obec Lichoceves
Místo inspekční činnosti	Noutonice 7, Lichoceves
Inspekční činnost na místě	2. a 3. května 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplnění ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Noutonice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s 1. až 5. ročníkem s nejvyšším povoleným počtem (dále „kapacita“) 48 žáků (naplněnost 54 %), dvoutřídní mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 42 dětí (naplněnost

64 %), školní družiny s kapacitou 30 účastníků zájmového vzdělávání (naplněnost cca 35 %) a školní jídelny – výdejny. Pro šest dětí bylo předškolní vzdělávání povinné. Jedno dítě má odlišný mateřský jazyk. V ZŠ se vzdělává šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a šest žáků s odlišným mateřským jazykem; jeden dle sdělení ředitele školy s jazykovou bariérou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Zřizovatelem byl ředitel školy (dále „ředitel“) pověřen řízením školy od 1. prosince 2019, do funkce byl následně jmenován s účinností od 1. dubna 2023. Pro její výkon splňuje odborné i manažerské předpoklady. Vykonává též funkce metodika environmentální výchovy, koordinátora informačních a komunikačních technologií a ŠVP. Účelně ustanovil funkci výchovné poradkyně a školní metodičky prevence, které poskytují podporu žákům i jejich zákonným zástupcům. Chybí však systematické vedení pedagogů a kontrola dodržování doporučení školských poradenských zařízení v průběhu vzdělávání. Vnitřní i vnější informační systém je účinně nastaven, běžné provozní a organizační záležitosti školy projednává ředitel operativně v každodenním osobním kontaktu se všemi zaměstnanci.

Ředitel má reálnou představu o směřování školy, kterou řídí, zatím se mu však nepodařilo nastavit funkční kontrolní a řídicí systém. Kontrolní a hodnotící činnost je realizována, zpětná vazba pedagogům ale není dostatečně funkční. Z inspekčního zjišťování je také zřejmé, že dokumenty upravující vzdělávání jsou zpracovány pouze formálně a většina pedagogů se s jejich obsahem neidentifikuje. Některé řády nejsou v souladu s právními normami. Příležitostí k rozvoji je zapojení pedagogických pracovníků do aktivní spolupráce při revizi dokumentů.

V popředí zájmu vedení školy stojí vytváření pozitivního vztahu dětí a žáků k životnímu prostředí a zdravému životnímu stylu. V praxi účinně podporuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu formou sběru druhotných surovin a realizací projektových dnů, spoluprací s místním mysliveckým sdružením a chovatelem včel. Pro nastavení zdravého životního stylu formou kvalitních stravovacích návyků je škola zapojena do projektů Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol.

Finanční prostředky pro realizaci ŠVP jsou příznivé. Materiální vybavení učebnicemi a pomůckami je dostatečné. Efektivně byly využity finanční prostředky z Národního plánu obnovy na doučování žáků a prevenci digitální propasti. Využívání prezentační techniky v obou učebnách 1. stupně ZŠ při výuce se pozitivně odráží ve vzdělávání žáků i v práci učitelů. Podmínky pro výuku tělesné výchovy nejsou optimální. Škola využívá podkrovní prostor nazývaný aula a venkovní plochu na zahradě školy. Vybavení obou tříd MŠ hračkami, učebními a didaktickými pomůckami vhodně podporuje všestranný rozvoj dětí. Herní prvky školní zahrady jsou efektivně využívány pro spontánní pohyb.

Pedagogický sbor školy není stabilní. Na výchově a vzdělávání žáků ZŠ se včetně ředitele podílí celkem čtyři učitelé, dva z nich s kratšími pracovními úvazky bez odborné kvalifikace. Ředitel prokazatelně usiluje o zajištění vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy. V zájmovém vzdělávání působí jedna odborně kvalifikovaná vychovatelka školní družiny. Pedagogický tým vhodně doplňují čtyři kvalifikované asistentky pedagoga. Všechny tři učitelky MŠ rovněž odbornou kvalifikaci splňují. Pro personální podporu školy zřídil ředitel pozici školního asistenta, na niž vhodně využil finanční prostředky z projektů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých dvou letech účelně zaměřeno na prohlubování odborné kvalifikace pedagogů a zlepšení manažerských dovedností.

System prevence úrazů dětí a žáků je funkční. Všichni jsou řádně seznamováni s nastavenými pravidly. Vedení se pravidelně zabývá rozbořením úrazovosti s důrazem na opakované poučování všech zúčastněných o pravidlech bezpečného chování. Funkčně jsou stanoveny dohledy nad žáky, v průběhu inspekční činnosti byly řádně vykonávány. Bezpečnostním rizikem je možnost nekontrolovaného opuštění budovy školy žáky či dětmi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Didaktický styl, založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivitě dítěte nebo na využívání pedagogické diagnostiky a s tím související diferenciací náročnosti vzdělávacího obsahu s ohledem na individuální potřeby a možnosti dětí se v MŠ daří uplatňovat pouze částečně. Rozvržení přímé pedagogické činnosti v MŠ není efektivní, což snižuje účinnost souběžné práce učitelek. Pravidla vzájemného soužití byla v průběhu inspekční činnosti dětmi dodržována, k čemuž je motivuje i jejich vizualizace.

Vzdělávání v obou třídách probíhalo v souladu s obsahem tematického bloku ŠVP rozpracovaného do třídních plánů. Učitelky na potřeby dětí reagovaly citlivě, děti však neměly moc příležitostí podílet se na samostatné volbě ze vzdělávací nabídky. Motivace byla dostatečná, diferenciací vzdělávání dětí a plánovitě začleňování aktivizujících prvků pro udržení pozornosti však většinou chyběly. Zejména mladší děti v důsledku toho ztrácely pozornost.

Během ranních her se děti věnovaly především spontánním hrám nebo využívaly tematicky zaměřené nabídky připravené učitelkami. K podpoře vzájemné sounáležitosti je účelně zařazován ranní kruh. Rozvoj pohybových dovedností byl v obou třídách vhodně podporován zařazováním řízených pohybových aktivit. Skladba cviků byla přiměřená věku dětí, příležitostí ke zlepšení je důslednější vedení dětí ke správnému provedení jednotlivých cviků, které zajistí jejich účinnost. Učitelky při všech pohybových aktivitách důsledně dbaly na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Hodnocení činností probíhalo během hospitace většinou uzavřenými otázkami ze strany učitelek na závěr dopoledního bloku formou shrnutí všech aktivit. Příležitostí ke zlepšení je vést především starší děti k sebehodnocení.

Při didakticky zaměřených činnostech učitelky využívaly přiměřené a nápadité pomůcky. V průběhu sledovaných činností však převažovala frontální organizace s dominantní úlohou učitelky a jednoznačně formulovanými úkoly, které nedávaly dětem možnost aktivní spolupráce. Zařazení smyslové hry nebylo při frontální formě vzdělávání příliš efektivní. Při zdlouhavé činnosti ztrácely děti rychle pozornost.

Pobyt venku byl dostatečně dlouhý, děti ho využívaly hlavně ke spontánním pohybovým aktivitám. Po obědě učitelky respektovaly individuální potřebu spánku dětí. Po krátkém odpočinku při čtení pohádky měly děti možnost věnovat se klidovým aktivitám mimo lůžko. Personální a sociální kompetence dětí byly vhodně rozvíjeny také při režimových činnostech.

Hospitované vzdělávání v ZŠ probíhalo ve třídách, kde je vždy spojeno více ročníků. Témata hodin vždy vycházela ze ŠVP, menší důraz vyučující kladli na cíle výuky. Vyučující vhodně začleňovali metody, které umožňují aktivní činnosti žáků, podporují jejich sociální dovednosti, práci s informačními zdroji a motivují k dalšímu vzdělávání. Přes tuto snahu většinou dominovala osobnost vyučujícího, často chyběla práce s chybou podporující další učení, časový prostor k dokončení činností a zhodnocení naplnění cíle hodin podle předem stanovených kritérií. V hodině anglického jazyka žáci vhodně pracovali ve skupinách, obsah

práce skupin byl diferencován, žáci společně upevňovali a rozvíjeli svoji slovní zásobu. Chyběly však častější příležitosti k jejich aktivní správné cizojazyčné komunikaci, společnému aktivnímu rozvíjení slovní zásoby i samostatnému ověřování správnosti řešení. V hodinách českého jazyka byly vhodně rozvíjeny čtenářské dovednosti žáků, úkoly byly zadávány podle ročníků, diferenciací ve vztahu k aktuálním znalostem žáků v rámci ročníku realizována nebyla. Vyučující se účinně snažili podporovat fantazii a kreativitu žáků. Vhodná byla podpora žáků asistenty pedagoga, chybělo však jejich zhodnocení práce žáků, které podporovali. V další hodině žáci vhodně vyhledávali informace na internetu, správnost odpovědí společně kontrolovali. Kritéria pro hodnocení práce ve skupinách a prezentaci výsledků jejich práce nebyla stanovena, chyběl časový prostor pro dokončení činností, často dominovala osobnost vyučující. Při pracovních činnostech byly účinně rozvíjeny dovednosti žáků, příležitostí ke zlepšení je vytváření možností pro vrstevnické hodnocení a rozvíjení sociálních kompetencí žáků. Hodina tělesné výchovy probíhala ve venkovních prostorách školy, které umožňují realizovat pouze část témat stanovených v ŠVP. Činnosti podporovaly rozvoj pohybových dovedností žáků. Ti byli rozděleni do ročníkových skupin a frontálně plnili zadané úkoly. Podporu všem žákům vhodně poskytovaly asistentky pedagoga.

Zájmové vzdělávání probíhá v jednom oddělení ve vnitřních i venkovních prostorách školy. Sledované činnosti byly vhodně přizpůsobeny individuálním zájmům žáků a podporovaly rozvoj jejich osobností. Vzdělávací nabídka je vhodně doplněna činnostmi v kroužcích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Během inspekční činnosti bylo patrné, že jsou u dětí smysluplně rozvíjeny personální a sociální kompetence. V obou třídách jsou děti zvyklé tvořit. Rády se věnují výtvarným činnostem, umí rozvinout námětové hry, při kterých vzájemně komunikují a střídají role. Děti jsou smysluplně vedeny k respektování a dodržování stanovených pravidel vzájemného soužití i k rozvíjení komunikačních dovedností a vlastní fantazie. V rámci věkových možností jsou děti při stolování a oblékání samostatné, mají osvojeny přiměřené praktické dovednosti, uplatňují základní společenské návyky. V důsledku absence specifikace vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí a jasně stanovených opatření k jejich cílené podpoře není pedagogická diagnostika plně funkční. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o vzdělávacích výsledcích svých dětí i o organizačních záležitostech školy.

U předškolních dětí kladou učitelky důraz na jejich přípravu pro bezproblémový vstup do základní školy. V době inspekční činnosti byly děti schopny dokončit započaté činnosti, verbálně vyjádřit své pocity a přání i samostatně řešit jednoduché interpersonální úkony. Patřičná pozornost je věnována jejich grafomotorickým dovednostem.

Svou činnost prezentuje MŠ na webových stránkách školy, výtvarné práce dětí zdobí třídy i společné prostory školy.

Výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány, zákonní zástupci jsou o vzdělávacích výsledcích pravidelně informováni. Při ohrožení školním neúspěchem mají dle sdělení pedagogů žáci možnost konzultací a doučování. V minulém školním roce prospěli všichni žáci, z toho 87 % s vyznamenáním. Výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány také externím hodnocením. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost reedukační péče. Příležitostí ke zlepšení je přijetí konkrétních opatření ke zlepšení oblasti čtenářské gramotnosti, v níž byly v minulém školním roce výsledky žáků školy slabé. Pozitivem jsou výsledky žáků za školní rok 2021/2022, které byly hodnoceny jako výborné. Úspěšnost žáků na druhém stupni ZŠ je sledována neformálně.

Prevence rizikového chování byla účinná, proběhly intervenční hodiny ve třídách a anonymní sběr dat k analýze vztahů ve třídách, s jehož výsledky pedagogové dále pracovali. V minulém školním roce nebylo zjištěno rizikové chování, nebyla udělena či uložena výchovná opatření ani snížena známka z chování. Příležitostí ke zlepšení je využívání pozitivně motivujících výchovných opatření.

V rámci předcházení problémovým situacím mají zákonní zástupci možnost využívat konzultační hodiny, které byly integrovány i do třídních schůzek.

K motivování žáků ke zdravému životnímu stylu a ochraně jejich zdraví proběhly besedy s odborníky (beseda se členy Zdravotnické záchranné služby a dentální hygieničkou), ke smysluplnému využívání volného času a k rozvíjení zájmů žáků motivují také akce organizované školou, např. Se světýlkem za strašidly, Noc s Andersenem, Čarodějnice, Spaní ve stanu na Okoři, představení některých terarijních zvířat apod.

Výsledky zájmového vzdělávání škola vyhodnocuje interně v průběhu činností i ve spolupráci se ZŠ při realizaci akcí pro veřejnost. Výsledky vzdělávání žáků v ZŠ i školní družině jsou prezentovány jak v prostorách školy, tak veřejnosti formou vystoupení či realizací společných akcí (vystoupení v rámci svátků, Perníčkování, Svátky jara apod.) a při spolupráci se zájmovými a neziskovými organizacemi i na webových stránkách školy.

Závěry

Silné stránky

Základní a mateřská škola

- Pozitivní sociální klima školy a vytváření pozitivního vztahu dětí a žáků k životnímu prostředí. (2.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní a mateřská škola

- Nedostatečně účinný kontrolní systém školy. (1.3)
- Nedostatečné zabezpečení budovy školy. (1.4)

Mateřská škola

- S formálně zpracovanými dokumenty školy se většina pedagogů neidentifikuje. (1.1)
- Formální a nesystematické procesy řízení pedagogického procesu v mateřské škole a jeho následného vyhodnocování. (2.1)
- Chybějící individualizace vzdělávání, které nevychází z dosavadních znalostí a zkušeností dětí a nepřihlíží k jejich vývojovým předpokladům a individuálním možnostem. (4.1)
- Využívání formy vzdělávací nabídky se daří uplatňovat pouze částečně. (4.3)
- Chybějí efektivní postupy v pedagogické diagnostice. (5.1)

Základní škola

- Málo účinné metodické vedení pedagogů s negativním dopadem na realizaci strategií stanovených ve školním vzdělávacím programu. (2.1)

- Chybějící odborné a speciální vzdělání pedagogů snižující efektivnost vzdělávání. (3.1)
- Chybějící tělocvična školy neumožňuje realizovat část vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního systému školy.
- Zlepšit personální a materiální podmínky školy.
- Systematicky vyhodnocovat řízení pedagogického procesu podle jasně stanovených kritérií a na základě vyvozených závěrů přijímat náležitá opatření.
- Zefektivnit působení pedagogů v mateřské škole úpravou rozpisu přímé pedagogické činnosti.
- Diferencovat vzdělávací nabídku s ohledem na věkové a individuální potřeby jednotlivců.
- Zařazovat do vzdělávání širší spektrum účinných forem a metod vzdělávání.
- Metodicky vést pedagogy k využívání strategií stanovených ve školních vzdělávacích programech, zapojit je do aktivní spolupráce při revizi dokumentů školy.
- Diferencovat metody a postupy v průběhu vzdělávání v základní škole a vyhodnocovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni inspekce
2. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců včetně jmenování ředitele do funkce, plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a dokladů o absolvovaném dalším vzdělávání
3. Účetní a hospodářská dokumentace za roky 2022 a 2023
4. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, včetně knihy úrazů a poučení dětí a žáků o bezpečnosti (vzorek)
5. Matrika školy k termínu inspekční činnosti, doklady o přijímání ke vzdělávání (vzorek)
6. Školní vzdělávací programy platné k datu inspekční činnosti
7. Školní řády mateřské a základní školy, platný k termínu inspekční činnosti

8. Třídní knihy základní školy a mateřské školy, přehledy výchovně vzdělávací práce a evidence docházky (vzorek), školní rok 2023/2024
9. Dokumentace ke vzdělávání dětí (vzorek – pedagogická diagnostika, portfolia dětí)
10. Zápis s ředitelem školy z 2. a 3. května 2024
11. Třídní knihy mateřské školy, základní školy a přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Evidence pracovní doby učitelek MŠ, školní rok 2023/2024, ke dni inspekční činnosti
13. Práce žáků k termínu inspekční činnosti – vzorek
14. Vnitřní řád školní družiny, platný v termínu inspekční činnosti
15. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2022/2023
16. Webové stránky školy <http://zsamsnoutonice.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Bc. Dagmar Musilová, školní inspektorka
Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

18. června 2024